

Undervisningsbeskrivelse

Termin	2021-2022
Institution	Favrskov Gymnasium
Uddannelse	stx
Fag og niveau	Oldtidskundskab C
Lærer	Gertrud Pagh Jensen (GP)
Hold	2v ol

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Epos: Iliaden
Titel 2	Kunst: Arkitektur
Titel 3	Drama: Antigone
Titel 4	Mytologi: Metamorfoser
Titel 5	Filosofi: Sokrates' forsvarstale

Titel 1	Iliaden – heltebilleder
Indhold	<p>Kernestof: Uddrag fra Homers Iliade (Otto Steen Dues oversættelse, Gyldendal 2008):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. sang vers 1-611 2. sang vers 134-277 3. sang vers 1-95 6. sang vers 312-529 <p>Perspektiverende materiale: Kristian Lindbergs artikel ”Helte er ikke hvad helte har været”, Berlinske Tidende, 13. juni 2006. Christa Wolf: ”Kassandra” (1983), uddrag s. 79f.</p> <p>Supplerende materiale: Som udgangspunkt tager vi autopsien alvorligt. Men eleverne får på et tidspunkt en lærer-note med introduktion til Homer og de homeriske digte</p>
Omfang	12 x 95 min
Særlige fokus-punkter	Med udgangspunkt i klassediskussion om, hvad en helt og en klassiker er, læses uddrag af Iliaden med henblik på at afdække det homeriske helteideal. Der er særligt fokus på Achilleus, Agamemnon, Hektor og Paris. Selvom fokus er på helteopfattelsen, forsøger vi også at få styr på andre aspekter af værket såsom stiltræk, handling og forholdet mellem mennesker og guder. Følgende fagbegreber søges inddraget i analyserne: arete, time, kleos, do ut des, antropomorfisme
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Klasseundervisning - Par/gruppearbejde

Titel 2	Kunst: Arkitektur
Indhold	<p>Et delvist virtuelt, internetbaseret, PowerPoint-baseret og projektorienteret forløb.</p> <p>Der læses i et kompendie om græsk arkitektur, romersk arkitektur og efterantik arkitektur, og der stiftes bekendtskab med Vitruvius. Kompendiet er baseret på Den store danske Encyklopædi (Grækenland>Oldtiden>Arkitektur; Romerriget > Arkitektur), Susan Woodford "Græsk og romersk kunst" og Thiedecke "Antikkens arkitektur og dens efterliv". Derudover læses artiklen "Arkitekturen hviler på antikke søjler" (interview med Maria Fabricius Hansen, Kristeligt dagblad 8.8.2006).</p> <p>Der søges billeder og oplysninger på nettet om både basis- og perspektivmonumenter. Perspektivmonumenterne viser inspirationen fra antikkens arkitektur i forskellige stilperioder: Renæssancen, klassicismen, historicismen og fascismen. Eleverne behandler i grupper ét-to perspektivmonument, som fremlægges vha. PowerPoint.</p> <p>Græske basismonumenter: Parthenon, Niketemplet, Erechteion, Heratemplet i Paestum, Det olympiske Zeustempel i Athen, Tholos i Delfi</p> <p>Romerske basismonumenter: Fortuna Virilis-templet, Pantheon, Colosseum, Konstantinbuen</p> <p>Efterantikke perspektivmonumenter: Il Tempietto i Rom; Palladios Villa Rotunda ved Vicenza; Peterskirken og Peterspladsen; The Withe House og United States Capitol i Washington D.C.; British Museum i London; C. F. Harsdorffs hus, Vor Frue Kirke, Thorvaldsens Museum og Statens Museum i Kbh; EUR udenfor Rom</p>
Omfang	6 x 95 min., inklusive mini-projekt (arbejd selv) og fremlæggelser
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none"> - Den græske arkitekturs formsprog gennemgås og analyseres - Den romerske arkitektur gennemgås og analyseres med fokus på videreførelse, ændringer og nyudviklinger ift. den græske - Efterantik arkitektur fra forskellige perioder analyseres med henblik på at fastslå eftertidens anvendelse af det antikke forlæg
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Klasseundervisning - Projektarbejde i grupper med efterfølgende fremlæggelser

Titel 3	Drama: Antigone
Indhold	<p>Basistekst: Sofokles: "Antigone". Oversat af Otto Foss, Hans Reitzels Forlag 1977/1998</p> <p>Perspektivmateriale: Adolf Eichmann, uddrag af erindringerne "Jeg så gruen". Fra Johnny Thiedecke "Magtens ansigter", Pantheon. Uddrag af filmen "Sophie Scholl - de sidste dage" (Tyskland 2005), kapitel 10</p> <p>Andet: Introduktion til den græske tragedie (lærernote). Introduktion til Aristoteles' værk om poesi Om digtekunsten (lærernote)</p>
Omfang	7 x 95 min
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none"> - I dette forløb skal den græske tragedie "Antigone" af Sofokles analyseres og fortolkes. Vi skal identificere, forklare og forholde os til væsentlige værdier, begreber og tanker i tragedien, og vi skal stifte bekendtskab med Aristoteles' dramateori - Vi skal sætte tragedien ind i dens antikke kontekst, og vi skal se eksempler på værkets og genrens betydning for senere europæisk kultur - Centrale og eviggyldige temaer - bl.a. individ vs. stat, samvittighed vs. jura, religion vs. politik, magt vs. ret, civil ulydighed samt det at sætte livet på spil for en højere sag - skal behandles - Som perspektivering ser vi et uddrag af en nyere film, der behandler beslægtede problemstillinger og vi læser Eichmanns beretning om, hvordan han forsvarede sig med at det personlige ansvar forsvinder, når man 'som en af mange heste havde fået spændt seletøj for styres af kusken'. -
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Klasseundervisning - Par/gruppearbejde

Titel 4	Mytologi: Metamorfoser
Indhold	<p>Kernestof: Ovids Metamorfoser (Due, Gyldendal 2005):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Apollon og Dafne (I, 452-567) - Narcissus og Ekko (III, 341-510) - Pyramus og Thisbe (IV, 55-166) <p>Perspektiverende materiale: Dorrit Villumsen, 1940: ”Narcissos” fra <i>Kontakter</i>, Gyldendal 1976. Diverse malerier og skulpturer</p> <p>Supplerende materiale: Andreasen og Refslund: <i>Paideia - en grundbog til oldtidskundskab</i>, Systime 2013: s. 30 https://www.religion.dk/viden/gr%C3%A6sk-mytologi-det-apollinske-og-det-dionysiske-livssyn?fbclid=IwAR3FQ9BANcB1oMpBxQW51fhKQcQEgyq-4HLWi-hOOEcLXyrzhz31H1YIYbWM</p> <p>Forløbsbeskrivelse:</p> <p>Det overordnede formål med forløbet var at give eleverne kendskab til antikken gennem mytologien. Eleverne har arbejdet med følgende</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) beskrivelse af <i>selve myten</i>, altså en identificering de elementer der bruges til at identificere myten uanfægtet forfatter (hændelsesforløb, karakterer, deskriptivt ætiologisk formål, kategorisering af myten) 2) litterær analyse af <i>Ovids udlægning af myten</i> (sproglige genretræk, evt. normativt ætiologisk formål/morale, metamorfose (direkte og indirekte), fortolkning).
Omfang	5 moduler á 95 minutter
Særlige fokus-punkter	<p>De gennemgående temaer har været: 1) håbløs/destruktiv kærlighed 2) Mande- og kvinderoller 3) forholdet mellem guder og mennesker 4) sproglige genretræk i poesi og epos 5) en lille smule om den historisk kontekst, Ovid og Augustus (i forbindelse med <i>Apollo og Dafne</i>). Ovid afspejlet i Amor, Augustus afspejlet i Apollon.</p> <p>Begreber brugt i undervisningen: deskriptivt/normativt ætiologisk formål; hybris/nemesis; apollinsk/dionysisk; genretræk: epitete, homerisk lignelse, episk billedsprog, dramatisk sprog, smykkende adjektiver</p>
Væsentligste arbejdsformer	Oplæg, gruppearbejde, klasseundervisning

Titel 5	Filosofi: Sokrates' forsvarstale
Indhold	<p>Basistekster:</p> <p>Platon: "Sokrates' forsvarstale" (oversat af Jørgen Mejer)</p> <p>Platon: "Hulebilledet" (Fra Jørgen Mejer og Chr. Gorm Tortzen "Kend dig selv. Et Platonudvalg s. 163-170)</p> <p>Perspektiverende materiale:</p> <p>Peter Thielst: Sokrates mærker verden, Kronikken, Århus Stiftstidende, 15.marts 1992. Svend Brinkmanns nytårstale 1. januar 2019 (https://www.youtube.com/watch?v=7JAHAK4AGWQ) Morten Albæks tale til ungdommen 13. maj 2020 (Findes på hans Facebook-side)</p> <p>Supplerende materiale:</p> <p>Lærernote om Platon og Sokrates' forsvarstale Lærernote om antikkens retorik</p>
Omfang	9 x 95 min
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none"> - Sokrates' forsvarstale analyseres. Eleverne skal identificere, forklare og forholde sig til Sokrates' stil og ideer og se dem i forhold samtid og eftertid. Særligt fokus på erkendelsesniveauerne doxa, aporia og episteme. - Hulelignelsen læses hurtigt med fokus på idelæren/det absolutte og på filosofens rolle og de lænkede fangers opfattelse af ham - Sokrates' indflydelse markeres vha. en kronik med henblik på at eleverne nuancerer og perspektiverer antikke problemstillinger
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Virtuel undervisning - Klasseundervisning - Gruppearbejde